

Bispebjerg-Brønshøj Modellen

Kriterierne og baggrunden for den nuværende budgetmodel og den nuværende fordeling af ligningsmidler mellem kirkerne i Bispebjerg-Brønshøj Provsti, på baggrund af hvilken den årlige fremskrivning sker, er ikke længere kendt for nogen. På utallige opfordringer besluttede PU derfor på et møde 3. september 2014 at nedsætte en analysegruppe, som kunne fremkomme med en budgetmodel for fordeling af ligningsmidler, som var baseret på kendte, gennemskuelige og så vidt muligt objektive/retfærdige kriterier. Hvert menighedsråd blev opfordret til at stille med et medlem til gruppen – læg eller lærd. Ansgarkirken meldte kasserer Claes Krefeldt, Bellahøj-Utterslev meldte kirkeværgen Anders Holm, Brønshøj meldte sognepræst Peter Nejsum, Grundtvigs meldte formand Karen Marie Olesen, Husum meldte menighedsrådsmedlem Tina Stahl. Ansgarkirkens medlem mødte aldrig op, Husums medlem deltog i et halvt møde, så reelt har analysegruppen bestået af Karen Marie Olesen, Peter Nejsum, Anders Holm og provsten som sekretær.

Analysegruppen udarbejdede til en begyndelse flg. kommissorium, som blev forelagt PU på møde 10. november 2015.

Analysegruppe vedr. fordeling af ligningsmidler til drift i Bispebjerg-Brønshøj Provsti

Analysegruppens kommissorium og arbejdsplan:

1. Formålet med analysegruppens arbejde er at fastsætte kriterier for fordelingen af ligningsmidler til drift, så at fordelingen bliver transparent og retfærdig. Bevillingen til driftsplan fortsætter i første omgang urørt, ligesom bevilling til anlæg som hidtil sker ud fra provstiudvalgets skøn baseret på menighedsrådenes synslistes.
2. Analysegruppens sekretariat består af provst og provstisekretær, som med udgangspunkt i Lejremodellens kriterier vil komme med et første udkast til kriterier for Bispebjerg-Brønshøj Provsti, og vil udregne fordelingen af ligningsmidler efter denne model. Sekretariatet vil i dette arbejde orientere analysegruppen om andre kendte modellers kriterier.
3. Denne første udregning vil kun være tilgængelig for analysegruppen, og skal kun bruges som et arbejdsredskab til at finde frem til de endelige kriterier for fordeling af ligningsmidler. Sekretariatet vil undervejs i arbejdet holde resten af analysegruppen orienteret om arbejdet for også på den måde at kunne sparre med resten af analysegruppen ift. udarbejdelsen af kriterier.
4. Når sekretariatet i samarbejde med resten af analysegruppen er kommet frem til brugbare kriterier, vil disse kriterier blive forelagt provstiudvalget, formandsgruppen og evt. budgetsamrådet. Der vil fortsat være mulighed for at justere og evt. komme frem med nye kriterier.
5. Provstiudvalget vil herefter skulle vedtage, om man vil gå over til denne fordelingsnøgle, og om man skal følge Lejremodellen ift. at garantere, at ingen vil gå ned i bevilling, men altså muligvis ikke blive fremskrevet, indtil bevillingen svarer til den nye fordelingsnøgles bevilling.
6. Hvis provstiudvalget vedtager at gå over til den nye fordelingsnøgle, skal der meldes tydeligt ud til alle menighedsråd. Denne udmelding skal ske senest januar for at kunne tage den nye fordelingsnøgle i brug i det følgende budgetår. Målet er at kunne melde ud i januar 16 for at kunne tage den nye model i brug i budget 17.
7. Selv efter vedtagelse af og udregning ift. den nye fordelingsnøgle og de nye kriterier, skal provstiudvalget have mulighed for at kunne dispensere for en kirkes særlige forhold.

Dette kommissorium er udarbejdet på baggrund af analysegruppens første møde 16. juni 2015.

17.06.15/JH

Det blev efter en prøve med indsættelse af tal fra Bispebjerg-Brønshøjs budget meget hurtigt klart, at Lejremodellen var baseret på landsogne og ikke kunne bruges hos os. Dog er der stadig enighed om, at overgangen fra gamle til nye bevillingsstørrelser – som i Lejre-modellen – skal ske lempeligt, og som udgangspunkt ved at fastfryse og ikke fremskrive den tidligere bevilling frem for decideret at beskære bevillingen til de kirker, som ligger for højt, indtil den i modellen angivne fordeling er opnået.

Efter sekretariatets indhentelse af oplysninger om andre budgetfordelingsmodeller (Kerteminde-, Fredericia- og Vardemodellen) og efter forelæggelse for Analysegruppen, besluttedes det at arbejdede videre med Vardemodellen. Vardemodellen er udarbejdet med hjælp fra Professionshøjskolen Metropol. De øvrige modeller er i højere grad baseret på provstens/provstiudvalgets skøn.

Ift. Vardemodellen har Analysegruppen tilpasset til Bispebjerg-Brønshøj ved at regulere som følger på procentfordelingen på de forskellige formål:

Formål 2, Kirkebygning og sognegård:

Beløb baseret på areal: **75%** af den samlede bevilling til formål 2 i provstiet i 2016 fordelt efter m2 iflg. BBR-meddelelsen for kirken og evt. tilstødende lokaler, kælder og sognegård.

Beløb baseret på antal gudstjenester, kirkelige handlinger, konfirmander og minikonfirmander: **25%** af den samlede bevilling til formål 2 i provstiet i 2016 fordelt efter oplysninger fra stiftets statistiskema fra 2014.

I stedet for i Vardemodellen:

40% baseret på grundareal, og 60% baseret på antal gudstjenester og kirkelige handlinger.

Formål 3, Kirkelige aktiviteter:

Beløb baseret på aktiviteter ud over de obligatoriske (de aktiviteter, man *kan* lave): **30%** af den samlede bevilling til formål 3 i provstiet i 2016 fordelt efter oplysninger fra stiftets statistiskema fra 2014. - På baggrund af en vurdering af, at man i København er nødt til at forsøge at nå mennesker med andet end de traditionelle og lovfæstede tilbud – og altså samtidig en påskønnelse af, når kirkerne har disse alternative tilbud.

Beløb baseret på obligatoriske aktiviteter (de aktiviteter, man *skal* lave), nemlig gudstjenester, kirkelige handlinger, konfirmander og minikonfirmander: **70%** af den samlede bevilling til formål 3 i provstiet i 2016 fordelt efter oplysninger fra stiftets statistiskema fra 2014.

I stedet for i Vardemodellen:

30% baseret på antal folkekirkemedlemmer i sognet, og 70% baseret på antal gudstjenester, kirkelige handlinger, konfirmander og minikonfirmander.

Formål 5, Præsteboliger:

Ligesom i Vardemodellen: De reelt budgetterede udgifter til præsteboliger i 2016

Formål 6, Administration:

Grundbeløb pr. menighedsråd: **50%** af den samlede bevilling til formål 6 i provstiet i 2016 fordelt ligeligt til alle 9 menighedsråd. - På baggrund af, at der er nogle grundudgifter forbundet med det at have en enhed/kirke/menighedsråd.

Beløb baseret på antal indbyggere: **50%** af den samlede bevilling til formål 6 i provstiet i 2016 fordelt efter oplysninger fra stiftets statistiskema fra 2014.

I stedet for i Vardemodellen:

25% som grundbeløb pr. menighedsråd, og 75% baseret på antal indbyggere i sognet.

Bispebjerg-Brønshøj Modellen blev forelagt PU på møde 6. januar 2016. Her blev det vedtaget, at man så vidt overhovedet muligt ville anvende modellen til budgetlægning allerede fra budget 2017 – forudsat, at Analysegruppen kunne have et tilfredsstillende oplæg klar til PU's marts møde. Desuden vedtog PU, at puljen til særlige indsatsområder ikke fortsatte, men at denne pulje skulle gå ind i udjævningen af de skævheder i fordelingen af ligningsmidler, som modellen havde vist.

Man besluttede i øvrigt:

- At man skulle indregne de nye m2 tal for Bellahøj og Brønshøj, som begge bygger i 2016. Dette er gjort i nærværende udkast.
- At man skulle tage højde for Grundtvigs Kirkes m3 ift. drift. Dette er i nærværende udkast gjort ved fra faktiske udgifter til el og varme at sammenligne en standardkirke med Grundtvigs Kirke for at se, hvor forholdsvis meget større udgifter Grundtvigs Kirke har til el og varme. Dette har udløst, at Grundtvigs Kirkes m2 i nærværende udkast er ganget med 1,75. Se bilag.
- At man skulle tage højde for Brønshøj Kirkes alder og fredning ift. drift. De udgifter, Brønshøj Kirke har på den baggrund, mener analysegruppen er tilgodeset i driftsplan og i bevillinger til anlæg.
- At man skulle tage højde for antal deltagere til f.eks. højmesser og bisættelser, fordi det med mange deltagere i disse tilfælde kan kræve dobbelt op med kirketjenere. Dette var delvist gjort ved at tælle dåb (som ofte betyder flere deltagere i en gudstjeneste) med 1/5. Den almindelige ekstra fysiske og psykiske belastning ved stor søgning og handlinger med mange deltagere er efter analysegruppens mening tilgodeset ved, at antallet af handlinger tæller som en faktor i opgørelsen af bevilling til både formål 2 og formål 3. I nærværende udkast har vi dog valgt at imødekomme ønsket om, at antallet af deltagere skal have vægt i udregningen af bevilling. Det er gjort ud fra opgørelsen af antal deltagere i statistik 2014 (både hver kirkes statistik og den samlede opgørelse er vedhæftet). Det fremgår her, at kirkerne i provstiet fordeler sig i tre grupper. Analysegruppen har valgt en brøk, der hedder antallet af handlinger x 1 for den gruppe med lavest antal deltagere, antallet af handlinger x 1,1 for midtergruppen, og antallet af handlinger x 1,2 for gruppen med flest antal deltagere. I nærværende udkast er der så til gengæld ikke talt dåb med som i først udkast.
- Ved opgørelsen af antal deltagere til møder/'kan'-ting blev det tydeligt, at kirkerne ligger så tæt, at det ikke gav mening at operere med en tilsvarende brøk. Se bilag.
- Det udkast, der forventes vedtaget, skal gælde i f.eks. 4 år, før der igen udregnes på baggrund af Stiftets statistik, m2 og indbyggertal.

Analysegruppen har flg. punkter, som PU skal tage stilling til:

- Ved tilbagetrækning af puljen til Særlige Indsatsområder bliver provstiets socialrådgivertjeneste i

Tingbjerg i særlig grad ramt (kr. 150.000,-). Analysegruppen foreslår, at dette beløb fortsætter som en særlig bevilling øremærket til socialrådgiverløn – forudsat, at Tingbjerg gør en indsats for at gøre tjenesten kendt i provstiet.

- Driftsplanen udgår, og erstattes med i formål 2 optælling af m2. Analysegruppen foreslår, at man i hvert fald i en overgangsfase stadig støtter sig til Tage Sørensens opgørelse (baseret på de arkitekt-udarbejdede driftsplaner for hver enkelt kirke) over, hvad der hører under vedligeholdelse, og hvad der kan søges på anlægsbevilling.
- Analysegruppen foreslår – i modsætning til tidligere udmelding om ikke at beskære, men blot ikke fremskrive – at man arbejder med en implementering af modellen over en årrække, så at man efter 4 år (samme antal år, som skal gå, førend man på ny fortager en udregning på baggrund af statistiktal) har opnået den fordeling af midlerne, som modellen angiver. Dette forslag bunder i, at det ellers ville tage en menneskealder at få udlignet forskellene på den nutidige bevilling og modellen.

I nærværende udkast er i øvrigt følgende præmisser lagt til grund:

- Modellens udregninger er baseret på det vedtagne budget 2016
- Modellens udregninger er baseret på Stiftets statistiskema (udfyldt af kirkernes kordegne) for 2014.
- Modellens udregninger er baseret på BBR-meddelelsens m2 tal.
- Konfirmandhold tæller antal hold x 24 undervisningsgange
- Minikonfirmandhold tæller antal hold x 8 undervisningsgange
- Andagter tæller ½
- Vielser/velsignelser tæller 1
- Bisættelser/begravelser tæller 1
- Højmesser tæller 1
- Andre gudstjenester tæller 1

Bilag:

1. BBR-meddelelser fra alle kirker.
2. 2014-statistik-skemaer fra alle kirker.
3. Tage Sørensens oversigt over, hvad der hører til vedligeholdelse, og som der derfor ikke kan søges anlægsbevilling til.
4. Provstiets oversigt over antal handlinger og antal deltagere baseret på statistik 2014 – heraf fremgår også de tre grupper, som udløser hver sin brøk.
5. Provstiets sammentælling ud fra Statistik 2014 af antal deltagere og antal gudstjenester/handlinger og aktiviteter.
6. Provstiets sammentælling ud fra Statistik 2014 af antal møder – i budgetanalysen kaldet 'kan'-ting – med antal deltagere.
7. Udregning af forholdstal ved sammenligning af kirke med 'normal' bygningsmasse og Grundtvigs Kirke.